

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII KADENCJA**

Warszawa, dnia 15 kwietnia 2008 r.

Do druku nr 89

**URZĄD KOMITETU
INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

**SEKRETARZ KOMITETU
INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
Mikołaj DOWGIELEWICZ**

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Szanowny Panie Marszałku,

W nawiązaniu do pisma z dnia 7 kwietnia 2008 r. (znak BSMIUE/KSUE/042/5/08) oraz w związku z art. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 52, poz. 515 z późn. zm.) w załączeniu przekazuję stanowisko Rządu do Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Roczna strategia polityczna na 2009 r.

Z poważaniem

(-) Mikołaj Dowgielewicz

STANOWISKO RZĄDU

I. METRYKA DOKUMENTU

Tytuł
Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Roczna strategia polityczna na 2009 r.

Data przekazania dokumentu przez Sekretariat Generalny Rady UE	Data przyjęcia stanowiska przez Komitet Europejski Rady Ministrów
20 lutego 2008 r.	1 kwietnia 2008 r.

Sygnatury			
Komisja Europejska	COM (2008) 72	Rada UE	6688/08

Instytucja wiodąca
Urząd Komitetu Integracji Europejskiej

Instytucje współpracujące
ministerstwa oraz urzędy centralne uczestniczące w pracach Komitetu Europejskiego Rady Ministrów

II. CEL DOKUMENTU

Celem *Rocznej strategii politycznej na 2009 r.* jest wskazanie najbardziej istotnych priorytetów działań Komisji Europejskiej w 2009 roku oraz związanych z nimi potrzeb w zakresie zasobów ludzkich i finansowych.

Kluczowe cele strategiczne określone na początku kadencji obecnej Komisji Europejskiej – dobrobyt, solidarność, bezpieczeństwo oraz Europa jako partner dla świata - pozostają nadal wyznacznikiem działań prac Komisji.

W roku 2009 Komisja Europejska rozpocznie prace w nowym składzie. Z uwagi na zmiany instytucjonalne, które planowane są na 2009 r., Komisja zamierza przedłożyć większość zaległych wniosków legislacyjnych jeszcze w 2008 r. W 2009 r. Komisja zamierza ściśle współpracować z Radą i Parlamentem, a celem tej współpracy będzie osiągnięcie porozumienia co do najważniejszych wniosków oczekujących na rozpatrzenie.

W *Rocznej strategii politycznej na rok 2009* Komisja Europejska wyznaczyła działania priorytetowe na 2009 r. które służyć mają realizacji poniższych, najistotniejszych celów:

- propagowanie przynoszących trwałe skutki reform gospodarczych i społecznych w Europie, zgodnych z założeniami odnowionej strategii lizbońskiej na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, w tym prowadzenie działań zmierzających do zniesienia zbędnych obciążeń administracyjnych, nakładanych na przedsiębiorstwa,
- kontynuacja realizacji szeroko zakrojonej strategii innowacyjnej, co wymagać będzie rozszerzenia europejskiej przestrzeni badawczej; proces budowania Europy wiedzy będzie obejmował takie praktyczne kroki, jak wsparcie Europejskiego Instytutu Innowacyjności i Technologii w pierwszym roku jego pełnej operacyjności oraz zacieśnianie dialogu środowisk akademickich z przedsiębiorcami,
- tworzenie przez Komisję Europejską partnerstw z państwami członkowskimi w celu stosowania i egzekwowania przepisów dotyczących jednolitego rynku; inicjatywa ta umożliwi wyraźne rozgraniczenie obowiązków każdej ze stron oraz określenie wspólnych zadań, realizowanych w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania jednolitego rynku,
- intensyfikacja działań w obszarze konkurencji zwłaszcza poprzez badania sektorowe - w bardziej rygorystyczny sposób stosowane będą zasady antymonopolowe i dotyczące pomocy państwa w sektorach, które mają zasadnicze znaczenie dla sukcesu strategii lizbońskiej (przemysł sieciowy, usługi finansowe, oraz technologie informacyjne i komunikacyjne),
- kontynuacja prac nad rozwojem polityki energetycznej dla Europy, a w tym dokonanie aktualizacji przeglądu strategii energetycznej zgodnie z zaleceniami Rady Europejskiej z marca 2007 r. oraz opracowanie nowego planu działań dotyczącego energetyki na lata 2010-2014,
- tworzenie podstaw dla przyszłej polityki transportowej wraz ze szczegółową oceną uzyskanych wyników oraz perspektyw rozwoju,
- zapewnienie sukcesu Galileo, za zarządzanie którym odpowiedzialność przejmie Komisja Europejska oraz kontynuacja działań na rzecz uwzględnienia problematyki ekologicznej w sektorze transportu i skutecznego wprowadzenia w życie systemów zarządzania ruchem,
- wprowadzenie w życie środków zawartych w pakiecie działań w obszarze energii i zmian klimatycznych, a w tym wdrożenie zmienionego systemu handlu uprawnieniami do emisji, przyjęcie nowych przepisów dotyczących odnawialnych źródeł energii, realizacja planu działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii oraz rozwój technologii niskoemisyjnych,
- intensyfikacja działań mających na celu zahamowanie zaniku bioróżnorodności, po planowanym na 2008 r. sprawozdaniu z realizacji unijnego planu działania na rzecz różnorodności biologicznej,
- wdrażanie zintegrowanej polityki morskiej (w tym m.in. wniosek legislacyjny dotyczący reformy wspólnej organizacji rynku produktów rybołówstwa i akwakultury),
- wprowadzenie w życie ustaleń, podjętych w ramach porozumienia w sprawie przeglądu wspólnej polityki rolnej („health check”),
- przedłożenie strategii dla regionu Morza Bałtyckiego,
- podjęcie konkretnych kroków w celu wywiązania się ze zobowiązania Komisji Europejskiej do uwzględnienia kwestii imigracji w pozostałych obszarach swojej polityki dotyczących m.in. wzrostu gospodarczego, konkurencyjności czy integracji społecznej,

- analiza kwestii zapobiegania atakom terrorystycznym i zagrożeniom chemicznym, biologicznym, jądrowym i radiologicznym, w tym wnioski legislacyjne w celu podniesienia skuteczności systemów ochrony ludności, zwłaszcza poprzez podjęcie działań wdrażających założenia komunikatu w sprawie zapobiegania aktom terrorystycznym planowanego na 2008 r.,
- podjęcie inicjatyw umożliwiających obywatelom Unii Europejskiej łatwiejsze wykonywanie przysługującego im prawa do swobodnego przemieszczania się,
- prowadzenie prac nad tworzeniem wspólnej przestrzeni sprawiedliwości, w tym przede wszystkim dążenie do zapewnienia lepszego wzajemnego uznawania orzeczeń w Unii Europejskiej oraz poprawy dostępu obywateli Unii Europejskiej do wymiaru sprawiedliwości,
- podjęcie szeregu inicjatyw w ramach wdrażania unijnej strategii zdrowia publicznego,
- prowadzenie aktywnej polityki na rynku pracy, opierającej się na połączeniu elastyczności i bezpieczeństwa socjalnego,
- negocjacje w ramach Rundy Rozwoju z Doha; zawarcie porozumienia w 2008 r. spowoduje, że jego wdrożenie stałoby się priorytetowym celem w 2009 r.
- wkład w prace przygotowawcze do utworzenia Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych,
- kontynuacja negocjacji akcesyjnych z Chorwacją i Turcją na podstawie odnowionego konsensusu w sprawie rozszerzenia,
- pełna realizacja dwunastu planów działania Europejskiej Polityki Sąsiedztwa - zakończenie negocjacji z Ukrainą w sprawie nowej umowy, rozpoczęcie negocjacji z Libią i Republiką Mołdowy,
- dalsze pogłębienie stosunków z Rosją,
- intensyfikacja procesu zacieśniania stosunków politycznych i gospodarczych z partnerami międzynarodowymi (w tym ze Stanami Zjednoczonymi, krajami ASEAN, Chinami, Indiami),
- kontynuacja lub zakończenie negocjacji o stowarzyszeniu ze Wspólnotą Andyjską, Ameryką Środkową i Mercosurem,
- wdrożenie ośmiu operacyjnych partnerstw tematycznych w ramach wspólnej strategii Unia Europejska-Afryka oraz podjęcie działań na rzecz wsparcia integracji krajów AKP na rynkach światowych,
- zakończenie przeglądu dorobku, wdrożenie programu na rzecz stopniowego upraszczania i rozpoczęcie realizacji projektu kodyfikacji, co ma przynieść widoczne rezultaty w dziedzinie konkurencyjności i wzrostu,

W celu zapewnienia skuteczności planowanych działań, w *Rocznej strategii politycznej na rok 2009* Komisja Europejska przedstawia dodatkowo propozycje dotyczące zasobów ludzkich i finansowych, do których należą:

- uzupełnienie kadry pracowniczej Komisji Europejskiej jako odpowiedź na potrzeby wynikające z rozszerzenia Unii Europejskiej;

- przesunięcia wewnętrzne zasobów ludzkich w celu realizacji priorytetów określonych w *Rocznej strategii*;
- zmiany w środkach finansowych odzwierciedlające priorytety na rok 2009.

III. DOKUMENTY POWIĄZANE

Program Strategiczny Komisji Europejskiej na lata 2005 – 2009 – *STRATEGIC OBJECTIVES 2005 – 2009: Europe 2010: A Partnership for European Renewal - Prosperity, Solidarity and Security - Communication from the President in agreement with Vice-President Wallström*, COM (2005) 12 z 26 stycznia 2005 r.

Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Roczna strategia polityczna na 2008 r.- umacnianie zaufania poprzez działanie, COM (2007) 65 z 21 lutego 2007 r.

Komunikat Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Jednolity rynek Europy XXI wieku, COM (2007) 724 z 20 listopada 2007 r.

Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Skuteczna Europa – stosowanie prawa wspólnotowego COM (2007)502 z 5 września 2007 r.

Program Pracy Komisji Europejskiej na 2008 r. – *Commission work programme for 2008: - COM (2007) 640 z dnia 23 października 2007 r.*

IV. STANOWISKO RZĄDU

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej generalnie popiera propozycje działań Komisji Europejskiej wskazane w *Rocznej strategii politycznej na rok 2009*. Odnosząc się do poszczególnych propozycji, należy zwrócić uwagę na następujące elementy, istotne z punktu widzenia interesów Rzeczypospolitej Polskiej:

- Zdaniem Rzeczypospolitej Polskiej rynek wewnętrzny Unii Europejskiej stanowi jej główny atut w obliczu globalnej konkurencji, dlatego też niezwykle ważnym zadaniem jest ukierunkowanie strategii rynku wewnętrznego na tworzenie warunków dla funkcjonowania silnego jednolitego rynku europejskiego w kontekście globalnym. Uwzględnienie w kompleksowej strategii rynku wewnętrznego znaczenia warunków zewnętrznych (*external dimension*) konkurencyjności gospodarki europejskiej, rozumianych znacznie szerzej niż tylko zasady polityki handlowej wspólne dla całej Unii Europejskiej, jest konieczne dla właściwego wykorzystania szans i możliwości wynikających z globalizacji. Zdaniem Rzeczypospolitej Polskiej bardzo istotne jest uznanie wzmocnienia wspólnego rynku za jeden z dziesięciu celów wspólnotowego programu lizbońskiego (*Community Lisbon Programme - CLP*), odzwierciedlające znaczenie rynku wewnętrznego dla pomyślnej realizacji strategii lizbońskiej na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. W świetle działań Komisji ważnym zadaniem jest także wprowadzenie wspólnej przestrzeni morskiej, co spowoduje rozszerzenie tego rynku na obszary morskie Unii Europejskiej.
- Zdaniem Rządu Rzeczypospolitej Polskiej zapewnienie odpowiednich warunków dla rozwoju przedsiębiorczości oraz wsparcie dla sektora mikro, małych i średnich

przedsiębiorstw powinno stanowić główny priorytet przyszłej polityki rynku wewnętrznego, gdyż sektor ten, stanowiąc dominantę wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w Europie, nie jest w dalszym ciągu wiodącym beneficjentem korzyści wynikających z zasad rynku wewnętrznego. Jeśli Unia Europejska ma zachować konkurencyjną pozycję na rynku globalnym, to wszystkie wysiłki zarówno instytucji europejskich, jak i poszczególnych państw członkowskich, powinny być ukierunkowane przede wszystkim na wzrost korzyści, jakie z rozwoju i funkcjonowania rynku wewnętrznego przypadną w udziale przedsiębiorcom – rynek wewnętrzny Unii Europejskiej musi być przyjazny przedsiębiorcom („*business friendly*”).

- Zdaniem Rzeczypospolitej Polskiej propozycja zwiększenia zaangażowania państw członkowskich w odpowiedzialność za funkcjonowanie rynku wewnętrznego na poziomie krajowym – poprzez możliwość utworzenia krajowych ośrodków rynku wewnętrznego (*single market centre*) – z poszanowaniem zasady subsydiarności i specyfiki uwarunkowań funkcjonowania organów administracji publicznej w poszczególnych państwach, jest jedną z ważniejszych inicjatyw znajdujących się w przygotowanym przez Komisję Europejską pakiecie dokumentów w sprawie przeglądu rynku wewnętrznego.
- Rzeczpospolita Polska silnie popiera wysiłki zmierzające do ustanowienia Europejskiego Obszaru Badawczego, jednakże przedstawione przez Komisję Europejską propozycje działań na 2009 r. nie określają konkretnych rozwiązań, instrumentów, które mogłyby być zaproponowane na poziomie Wspólnoty, żeby osiągnąć ten cel. W tym kontekście pozytywnie przyjąć należy stwierdzenie, że powołanie Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT) służyć będzie budowie Europy opartej na wiedzy. Rzeczpospolita Polska od samego początku popierała koncepcję stworzenia EIT w Unii Europejskiej, który powinien w znaczącym stopniu przyczynić się zarówno do realizacji celów związanych ze wspieraniem nauki europejskiej, zwiększaniem mobilności naukowców europejskich, jak również wpłynąć na zmniejszenie niekorzystnych tendencji migracyjnych młodych naukowców poza Unię Europejską oraz zbyt dużego rozproszenia i rozdrobnienia ośrodków naukowych. W kontekście obecnych dyskusji nad kwestią tzw. ‘piątej swobody’ wydaje się tym bardziej istotne zasygnalizowanie konkretnych działań w tej sprawie. Tego rodzaju cel powinien być widziany w szerszym aspekcie, m.in. łącznie z działaniami zmierzającymi do zwiększenia innowacyjności Unii Europejskiej oraz nowymi rozwiązaniami dla małych i średnich przedsiębiorstw. Rzeczpospolita Polska docenia dotychczasowy wysiłek włożony w implementację *Szeroko zakrojonej strategii innowacyjności dla UE*, jednakże jednocześnie stwierdza, że istnieje konieczność podjęcia konkretnych działań dotyczących: innowacji w sektorze usług, innowacji nietechnologicznych, zwiększania i kształtowania popytu na innowacje, w kontekście procesów globalizacyjnych oraz zagadnienia tzw. otwartych innowacji. W związku z powyższym Rzeczpospolita Polska ma nadzieję, że zapowiadany na 2009 r. Komunikat Komisji Europejskiej dotyczący badań i innowacji w odniesieniu do technologii komunikacyjnych (ang. *Communication on ICT Research and Innovation*) będzie stanowić krok w dobrym kierunku, aczkolwiek niewystarczający.
- Biorąc pod uwagę przegląd rynku wewnętrznego Rzeczpospolita Polska wskazuje na istotną rolę dyrektywy o usługach na rynku wewnętrznym, uznając za jak najbardziej pożądane monitorowanie procesu jej wdrażania, jednakże jest równocześnie zdania, iż dyrektywa jest jednym z ważnych etapów budowy rynku wewnętrznego usług, ale nie kluczowym. Zdaniem Rzeczypospolitej Polskiej w strategii na rok 2009 powinny znaleźć się dalsze odniesienia i propozycje dotyczące tej kwestii.
- Rzeczpospolita Polska popiera kontynuację działań, których celem jest utworzenie konkurencyjnego, jednolitego rynku detalicznych usług finansowych, gwarantujących

wysoki poziom ochrony konsumentów w Unii Europejskiej, które wpisują się w przegląd jednolitego rynku. Sprawny i efektywny rynek ma bowiem istotny wpływ na rozwój gospodarczy państw członkowskich. Na poparcie zasługują inicjatywy dotyczące poprawy otoczenia biznesu, zwiększenia przedsiębiorcom dostępu do kapitału niezbędnego do dalszych inwestycji, a konsumentom zapewnienia efektywnego i bezpiecznego lokowania środków. W tym kontekście Rzeczpospolita Polska z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy w zakresie promocji edukacji finansowej i zwiększenia świadomości konsumentów. Podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców Europy na temat funkcjonowania rynku detalicznych usług finansowych i oferowanych na nim produktów może przyczynić się do podniesienia efektywności ochrony praw konsumentów.

- Rzeczpospolita Polska z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź Komisji dotyczącą kontynuacji prac nad rozwojem polityki energetycznej dla Europy, a w tym dokonania aktualizacji przeglądu strategii energetycznej zgodnie z zaleceniami Rady Europejskiej z marca 2007 r. oraz opracowania nowego planu działań dotyczącego energetyki na lata 2010-2014. Na podobne poparcie zasługuje deklaracja, że kwestie bezpieczeństwa energetycznego będą należały do wiodących zagadnień w obszarze polityki zewnętrznej Unii Europejskiej. Rzeczpospolita Polska wyraża nadzieję, że powyższe deklaracje zostaną zrealizowane między innymi poprzez przedstawienie przez Komisję pakietu ambitnych celów wzmacniających bezpieczeństwo energetyczne. Działania Unii Europejskiej wzmacniające bezpieczeństwo energetyczne nie mogą się odbywać jedynie w oparciu o dokumenty pozalegislacyjne. Niezbędne jest również stworzenie stabilnych i efektywnych podstaw prawnych w tym zakresie. W ocenie Rzeczypospolitej Polskiej niezbędne jest, aby pakiet bezpieczeństwa energetycznego odnosił się do dwóch podstawowych wyzwań, jakimi są: zapewnienie solidarnej reakcji w ramach Unii Europejskiej w sytuacji zaistnienia kryzysu energetycznego oraz poprawa dwustronnej współpracy Unii Europejskiej ze wszystkimi dostawcami i zapewnienie stabilnych przepływów energii do Unii Europejskiej.
- W grudniu 2007 r., na konferencji Stron Konwencji klimatycznej uzgodniono mapę drogową z Bali, która zapoczątkowała międzynarodowy proces negocjacyjny globalnego i kompleksowego porozumienia post-Kioto wraz z terminem zawarcia takiego porozumienia w 2009 r. W opinii Rzeczypospolitej Polskiej Unia Europejska powinna nadal przewodniczyć negocjacjom w taki sposób, aby do przyszłego porozumienia włączyć możliwie największą liczbę stron; w szczególności należy zaangażować państwa rozwijające się. Niezbędne w tym zakresie będzie prowadzenie dyskusji z głównymi partnerami międzynarodowymi. W tym kontekście Rzeczpospolita Polska zwraca uwagę, iż zgodnie z konkluzjami z marca 2007 r., w przyszłym porozumieniu Unia Europejska powinna oczekiwać zobowiązania krajów rozwiniętych do obniżenia przez nie emisji, porównywalnego do Unii Europejskiej oraz do odpowiednich redukcji na miarę swych zobowiązań i możliwości przez bardziej zaawansowane gospodarczo kraje rozwijające się. Chodzi przede wszystkim o podział solidarny i sprawiedliwy. Jedynie podejmując wspólne wysiłki doprowadzimy do ograniczenia wzrostu temperatury na świecie do 2°C.
- W dokumencie Komisja podkreśla priorytetowe znaczenie przejścia w 2009 r. do fazy implementacji III pakietu dotyczącego rynku wewnętrznego gazu ziemnego i energii elektrycznej oraz pakietu klimatyczno-energetycznego. W zakresie III pakietu Rzeczpospolita Polska podkreśla, iż każda regulacja dotycząca rozdziału działalności przesyłu od działalności wytwarzania, produkcji i dystrybucji energii, powinna gwarantować pełną eliminację dyskryminacyjnych zachowań przedsiębiorstw energetycznych. Warunek ten jest zachowany w pełni przez opcje rozdziału własnościowego, a także niezależnego operatora systemu przesyłowego proponowane przez Komisję na obecnym etapie prac, natomiast nie jest co do zasady spełniony przez

III opcję – EEU (Efficient and Effective Unbundling) w brzmieniu proponowanym przez 8 państw członkowskich. Dlatego niezbędne jest wzmocnienie zapisów tej propozycji w celu uzyskania kompromisu. W kontekście pakietu klimatyczno-energetycznego, Rzeczpospolita Polska zwraca uwagę na potrzebę stopniowego dochodzenia do wprowadzenia pełnego systemu aukcyjnego w sektorze energetycznym od 2013 r., uwzględnienia dotychczasowej redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz weryfikacji metodologii wyznaczania krajowych celów udziału OZE w bilansie energetycznym, aby uwzględniała ona krajowe uwarunkowania, wskaźnik PKB na mieszkańca, potencjał i punkty startowe. Istotne jest, aby gotowe do implementacji przepisy obu pakietów uwzględniały powyższe postulaty.

- Rzeczpospolita Polska popiera działania na rzecz realizacji zasady zrównoważonego rozwoju, w tym promowanie zrównoważonej konsumpcji i produkcji oraz działania mające na celu zatrzymanie utraty bioróżnorodności. Rzeczpospolita Polska wyraża nadzieję, iż działaniom tym towarzyszyć będzie opracowywanie rozwiązań pozwalających pogodzić potrzebę ochrony zasobów środowiska z potrzebami rozwoju społeczno-gospodarczego, m.in. w dziedzinie rybołówstwa.
- Rzeczpospolita Polska z zadowoleniem przyjmuje propozycje Komisji Europejskiej dotyczące planowanych działań w zakresie polityki migracyjnej w 2009 r. Rzeczpospolita Polska oczekuje, iż Unia Europejska osiągnie skuteczność w zwalczaniu i przeciwdziałaniu zagrożeniom związanym z migracjami. Rzeczpospolita Polska dostrzega ponadto potrzebę prowadzenia polityki migracyjnej zarówno na szczeblu Unii Europejskiej, jak i w poszczególnych państwach członkowskich, zgodnie z zawartym w traktatach podziałem kompetencji w tym zakresie. W opinii Rzeczypospolitej Polskiej, zasadnicze znaczenie ma zastosowanie zrównoważonego i wszechstronnego podejścia do współpracy w dziedzinie migracji z kluczowymi dla Unii Europejskiej krajami trzecimi, w szczególności z krajami sąsiedzkimi – zarówno na wschodzie, jak i na południu Unii Europejskiej tak, aby opracować całościową strategię Unii Europejskiej wobec kwestii migracyjnych.
- Rzeczpospolita Polska popiera działania zmierzające do stworzenia wspólnego europejskiego systemu azylowego. Jako państwo graniczne Unii Europejskiej, leżące na szlaku migracji Wschód-Zachód, Rzeczpospolita Polska jest potencjalnie państwem pierwszego azylu dla uchodźców, którzy z tego kierunku docierają do Europy szukając ochrony przed prześladowaniem, dyskryminacją czy przemocą. Z tego też wynika zainteresowanie rozwojem wspólnotowego podejścia do problematyki azylu w Unii Europejskiej, w tym mechanizmami umożliwiającymi uzyskanie wsparcia ze strony innych państw członkowskich i instytucji Unii Europejskiej w sytuacjach nieprzewidzianego nagłego ryzyka nasilenia imigracji. W ocenie Rzeczypospolitej Polskiej legalna migracja może przyczynić się do osiągnięcia celów Strategii Lizbońskiej biorąc pod uwagę odczuwalny w niektórych sektorach gospodarki brak pracowników, w tym zwłaszcza pracowników wysoko wykwalifikowanych.
- Rzeczpospolita Polska popiera wzmocnianie tożsamości Unii Europejskiej w wymiarze stosunków zewnętrznych, z uwzględnieniem koniecznej harmonizacji i spójności polityk zewnętrznych Unii Europejskiej, w tym zwłaszcza Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz wspólnej polityki handlowej, polityki rozwojowej oraz pomocy humanitarnej Unii Europejskiej dla krajów trzecich. Rzeczpospolita Polska popiera zwłaszcza rozwój Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony w ramach Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, prowadzący do osiągnięcia przez Unię Europejską zwiększonych możliwości reagowania na destabilizację w zapalnych regionach świata.

- Rzeczpospolita Polska z zadowoleniem wita plany Komisji Europejskiej mające na celu kontynuację procesu rozszerzenia Unii Europejskiej. Rzeczpospolita Polska niezmiennie popiera ideę rozszerzenia Unii Europejskiej podkreślając, że prawo ubiegania się o członkostwo – zgodnie z art. 49 Traktatu o Unii Europejskiej - powinny mieć wszystkie europejskie kraje wyrażające taką wolę i spełniające ustalone kryteria. Rzeczpospolita Polska podkreśla jednakże znaczenie kwestii normalizacji stosunków Turcji z Republiką Cypru oraz pełnej implementacji przez Turcję Protokołu Dodatkowego do Umowy Ankarskiej i rozszerzenia unii celnej na Republikę Cypru.
- W odniesieniu planów Komisji Europejskiej obejmujących Europejską Politykę Sąsiedztwa (EPS), Rzeczpospolita Polska opowiada się za tym, aby dyskusja nad wzmocnieniem EPS przyniosła m.in. zainicjowanie współpracy regionalnej ze wschodnimi oraz północnymi sąsiadami Unii Europejskiej w postaci utworzenia Wymiaru Wschodniego i Wymiaru Północnego (obejmującego region bałtycki) tej polityki, który byłby platformą współpracy wielostronnej na wzór Partnerstwa Eurośródziemnomorskiego. Szczególne znaczenie Wymiaru Wschodniego wynika przede wszystkim z uwarunkowań geopolitycznych, które odgrywają i odgrywać będą istotną rolę w kontekście realizacji priorytetów polityki Unii Europejskiej. Należy do nich zaliczyć m.in. wyzwania związane z ochroną i zarządzaniem wschodnią granicą zewnętrzną Unii Europejskiej i polityką migracyjną. Podkreślenia wymagają także istniejące zależności oraz prowadzona i możliwa współpraca gospodarcza, jak również w zakresie rozwoju sieci transportowych oraz współpraca kulturalna. Mając na względzie priorytetowy charakter polityki energetycznej trzeba również uwzględnić rosnące znaczenie państw Kaukazu Południowego i Azji Centralnej.
- W *Rocznej strategii* Komisja Europejska wyraża również nadzieję na zakończenie negocjacji nowego porozumienia z Ukrainą. Rzeczpospolita Polska wspiera te plany Komisji Europejskiej, intensywnie dążąc do stworzenia w przyszłości mocnego, długofalowego i niekoniunkturalnego partnerstwa z Ukrainą, biorąc pod uwagę zwłaszcza jej znaczenie dla stabilności w Europie Wschodniej, losów przemian w innych krajach regionu, a także dla zwiększenia bezpieczeństwa samej Unii Europejskiej. W ocenie Rzeczypospolitej Polskiej, priorytetową kwestią dla rozwoju relacji Unia Europejska – Ukraina jest w najbliższym czasie dokonanie dalszego postępu w negocjacjach dot. nowej wzmocnionej umowy Unia Europejska – Ukraina (*New Enhanced Agreement; NEA*), w tym szczególnie w najważniejszych kwestiach natury politycznej tj. uwzględnienia perspektywy europejskiej Ukrainy, stowarzyszenia Ukrainy z Unią, wypracowania mechanizmu konsultacji Unii Europejskiej i Ukrainy w dziedzinie bezpieczeństwa, zwłaszcza energetycznego i weryfikacji Planu Działania UE - Ukraina realizowanego w ramach Europejskiej Polityki Sąsiedztwa. W ramach negocjowanej NEA szczególnie istotne dla unijnej (w tym polskiej) gospodarki jest stworzenie strefy wolnego handlu UE-Ukraina, obejmującej całość stosunków gospodarczych. Negocjacje umowy SWH UE-Ukraina zostały formalnie rozpoczęte w dniu 18 lutego br. w Kijowie.
- W zakresie negocjacji DDA WTO Polska będzie dążyć do tego, aby zaproponowane przez Komisję Europejską koncesje w rolnictwie wiązały się z jednoczesnym uzyskaniem znaczących koncesji w NAMA oraz w usługach. Zaoferowane bowiem dotychczas ze strony Unii Europejskiej koncesje w rolnictwie powinny doprowadzić do uwzględnienia przez partnerów WTO istotnych postulatów Unii Europejskiej w ważnych dla niej obszarach negocjacyjnych. Należy mieć jednak na uwadze fakt, że obecna sytuacja negocjacyjna przewiduje sekwencyjne przyjmowanie poszczególnych *modalities*, tj. w pierwszej kolejności przyjęcie *modalities* w zakresie rolnictwa i towarów przemysłowych, a w dalszej w usługach i pozostałych obszarach negocjacyjnych. Nie oznacza to jednak, że

przyjęcie tych *modalities* spowoduje automatycznie przyjęcie Porozumienia WTO. Dopiero zbilansowanie wyników negocjacji *modalities* określi podstawy do przyjęcia lub odrzucenia przez Polskę przyszłego Porozumienia WTO. Kluczowe dla Polski będzie uzyskanie właściwej równowagi pomiędzy poziomem ambicji w rolnictwie oraz w NAMA i usługach oraz w zakresie rozwiązań przyjętych w ułatwieniach w handlu i regułach WTO w końcowych ustaleniach Rundy DDA WTO. Sektor usług i sektor przemysłowy z punktu widzenia struktury polskiego PKB oraz dynamiki rozwoju eksportu na rynki krajów trzecich są priorytetowym obszarem negocjacji DDA WTO. Dla Polski istotne będzie uzyskanie zbilansowanych propozycji koncesji dla Unii Europejskiej w ramach negocjacji DDA WTO, mając na względzie fakt, iż w zakresie rolnictwa Unia Europejska posiada interesy defensywne i otwiera swój rynek zbytu na import towarów rolnych z krajów trzecich. Polska będzie w stanie tylko wówczas zaakceptować koncesje rolne udzielone w rolnictwie o ile zakres liberalizacji w handlu towarami NAMA (w tym eliminacja barier pozataryfowych NTBs) oraz w handlu usługami zapewni wyraźny dostęp do rynku krajów trzecich oraz zapewni wzrost polskiego eksportu usług i towarów przemysłowych na te rynki. W konsekwencji bilans udzielonych i uzyskanych koncesji przez Unię Europejską musi być korzystny z punktu widzenia interesów gospodarczo-handlowych RP.

- Rzeczpospolita Polska zwraca uwagę, iż priorytetowe traktowanie przez Komisję procesu negocjacji DDA WTO - zwłaszcza w rolnym obszarze rozmów - nie powinno przekładać się na dążenie Wspólnoty do zawarcia nowego porozumienia za wszelką cenę jeszcze w 2008 r. Zrewidowany dokument *modalities rolnych* z 8 lutego 2008 r. nadal nie stanowi zrównoważonej podstawy do formułowania przyszłych zobowiązań redukcyjnych w ochronie celnej i poziomach wsparcia wewnętrznego. W dalszym ciągu brak jest gwarancji, co do zakresu stosowania mechanizmu SSG, specyficznych instrumentów ochrony rynku (np. w postaci cen wejścia). Ponadto, proponowany odsetek listy towarów wrażliwych nie gwarantuje żywotności kluczowych sektorów rolnych w poszczególnych regionach UE. Daleko idąca redukcja ochrony celnej rynku rolnego (przekraczająca średnio poziom co najmniej 54%) wymaga tak naprawdę pogłębionych analiz i systemowej dyskusji nad kształtem europejskiego modelu rolnictwa. Jednocześnie, dyskusja nad dostosowaniem i następnie docelowym ukształtowaniem modelu polityki rolnej UE dopiero się rozpoczęła, a trwający przegląd *health check* stanowi jedynie przygotowanie podłoża merytorycznego pod dyskusję np. nad przyszłym systemem płatności bezpośrednich. Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie przygotowania do przeglądu *health check* wychodzi z założenia, iż do końca bieżącej perspektywy finansowej stan nakładów finansowych na mechanizmy wspólnej polityki rolnej pozostaje nienaruszony.
- Rzeczpospolita Polska z zadowoleniem wita inicjatywę Komisji Europejskiej dotyczącą implementacji działań mających na celu pomoc rozwojową państwom grupy Afryki, Karaibów oraz Pacyfiku (AKP). Wskazywana przez Komisję Europejską pomoc handlowa Unii Europejskiej dla państw grupy AKP może przyczynić się do zmniejszenia zagrożeń oraz sprostania wyzwaniom humanitarnych w krajach słabo rozwiniętych. Proponowane przez KE rozwiązania (8 tematycznych operacyjnych partnerstw Unii Europejskiej z krajami AKP w ramach Wspólnej Strategii Afryki i Unii Europejskiej na rzecz pomocy krajami grupy AKP) powinny także w większym stopniu zmobilizować państwa AKP do poprawy wskaźników makroekonomicznych. Jednakże dotychczasowa praktyka Komisji Europejskiej dotycząca szczegółowych rozwiązań w stosunkach handlowych Unii Europejskiej z krajami AKP jest dla strony polskiej niezadowolająca. Propozycja rozporządzenia Komisji Europejskiej wprowadzającego nowy system preferencyjnych reguł pochodzenia towarów opartych na jednolitym kryterium wartości dodanej uzyskał poparcie nielicznych państw członkowskich i zdaniem większości, nadal wymaga

dyskusowania. Problematiczne jest zwłaszcza podstawowe założenie jednolitego kryterium wartości dodanej, które w żaden sposób nie różnicuje sektorów przemysłu pod względem ich specyfiki, czy też wrażliwości dla przemysłu wspólnotowego. Polska jest zdania, że nieprzemysłana i daleko idąca liberalizacja reguł pochodzenia towarów otworzy możliwość, aby w nieuczciwy sposób w państwach trzecich wykorzystywać komponenty pochodzące np. z Chin. Rzeczpospolita Polska opowiada się za takim systemem reguł pochodzenia, który dawałby możliwość korzystnego kształtowania handlu państw trzecich z Unią Europejską, gwarantując jednocześnie odpowiedni poziom ochrony przemysłu wspólnotowego. Prace nad reformą unijnych preferencyjnych reguł pochodzenia powinny być nadal kontynuowane.

- Rzeczpospolita Polska z zadowoleniem wita zapowiedź Komisji Europejskiej wzmocnienia misji reagowania kryzysowego w ramach Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej. Wpisuje się to w kontekst poparcia przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej dalszego rozwoju zdolności wojskowych Unii Europejskiej, jak i zwiększenia ich dostępności. Jest to niezbędne dla rozwoju zdolności operacyjnych Unii Europejskiej do prowadzenia pełnego spektrum operacji reagowania kryzysowego. W tym kontekście uważamy, że obecna unijna Koncepcja Grup Bojowych jest właściwa i odpowiada potrzebom prowadzenia operacji szybkiego reagowania.
- Odnosząc się do propozycji Komisji Europejskiej w sprawie misji w ramach Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony, zastanawiający jest brak odniesienia się przez Komisję Europejską do współpracy Unii Europejskiej z innymi aktorami na arenie międzynarodowej. Zwłaszcza w obszarze reagowania kryzysowego Rzeczpospolita Polska stoi na stanowisku, iż relacje Unii Europejskiej z innymi organizacjami międzynarodowymi, zwłaszcza NATO i ONZ, powinno się rozpatrywać w szerszym kontekście. Niezbędne jest wypracowanie całościowego podejścia do reagowania kryzysowego. Wymaga to nie tylko koordynacji działań w terenie, ale również zinstytucjonalizowanych form dialogu politycznego. Odnośnie do NATO, Rzeczpospolita Polska stoi na stanowisku, iż taką potrzebę jasno widać w Afganistanie. Współpraca ta może i powinna wykraczać poza obecne ustalenia Berlin Plus (mechanizm Berlin Plus odnosi się do operacji wojskowych Unii Europejskiej z wykorzystaniem zdolności i zasobów Sojuszu). Rzeczpospolita Polska stoi na stanowisku, iż należy rozważyć potrzebę nowych porozumień UE-NATO, uwzględniających to zagadnienie.
- Rzeczpospolita Polska z zadowoleniem przyjmuje odnotowanie przez Komisję Europejską zacieśnienia stosunków gospodarczych z krajami uprzemysłowionymi. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt niekorzystnego bilansu handlowego pomiędzy Unią Europejską a Chinami. Rzeczpospolita Polska stoi na stanowisku, iż należy dążyć do jak najszybszego wyrównania różnic w relacjach handlowych pomiędzy Unią Europejską a Chinami. Zdaniem Rzeczypospolitej Polskiej Unia Europejska powinna być postrzegana jako całość i przez taki pryzmat należy postrzegać relacje handlowe. W tym kontekście chińskie postrzeganie Unii Europejskiej tylko przez pryzmat dużych krajów starej Unii (głównie Wielkiej Brytanii, Niemiec i Francji) jest w naszej ocenie niekorzystne dla stosunków UE – Chiny. Ponadto Rzeczpospolita Polska wyraża poparcie dla idei wypracowania przez Unię Europejską spójnej strategii gospodarczej wobec Chin, które ze względu na system polityczny są wciąż nieprzewidywalnym partnerem i w kwestiach dla siebie istotnych, mając naprzeciwko siebie słabego partnera, będą wykorzystywać w przyszłości aspekt gospodarczy do presji i przyjmowania własnej wizji handlowej. Kwestie takie jak usprawnienie prawa w zakresie IPR, nieuczciwe praktyki w zakresie innowacji i technologii stosowane wobec firm europejskich, czy też fałszowanie produktów markowych lub dostęp do rynku dla firm europejskich muszą być rozwiązane. Rzeczpospolita Polska przypomina również, iż kwestia przyznania statusu gospodarki

rynkowej (MES) jest sprawą stricte techniczną i nie może być tu mowy o żadnych przesądzeniach politycznych, również w trakcie spotkania tzw. Dialogu Wysokiego Szczebla ds. Gospodarczych i Handlowych.

- W przedłożonej *Strategii* zastanawia fakt braku odniesienia do akcesji Rosji, Ukrainy i Białorusi oraz krajów Azji Centralnej do WTO. Rzeczpospolita Polska zdecydowanie popiera proces trwających akcesji do WTO. Pozwala on na dokładną analizę stopnia wdrażania niezbędnych reform rynkowych, zakresu liberalizacji handlu zagranicznego, usprawniania dostosowań systemowych, współpracy administracji centralnej ze środowiskami biznesu, a przystąpienie do Światowej Organizacji Handlu przyczynia się do zwiększenia przejrzystości i przewidywalności w relacjach handlowych z danym krajem. Szczególną wagę Polska przykładła do procesu akcesyjnego takich krajów jak: Rosja, Ukraina (której negocjacje są już w fazie finałowej) i Białoruś, ale także Kazachstan, Azerbejdżan oraz w dalszej perspektywie Tadżykistan, Uzbekistan. W kontekście wspomnianych przez Komisję Europejską negocjacji w ramach DDA WTO ważnym do podnoszenia punktem w rozmowach negocjacyjnych z tymi krajami jest promocja problematyki ułatwień w handlu, nowego obszaru negocjacyjnego w ramach DDA.
- Biorąc pod uwagę kończący się na przełomie 2008 i 2009 roku przegląd budżetu UE, będący jednocześnie przeglądem polityk wspólnotowych przede wszystkim z punktu widzenia ich efektywności w podejmowaniu wyzwań stojących przed Unią Europejską, Rząd Rzeczypospolitej Polskiej popiera wszelkie działania Komisji Europejskiej mające na celu dalsze stymulowanie debaty w państwach członkowskich na temat przyszłości polityk europejskich, w tym polityki spójności. Ważnym elementem w tej dyskusji powinna być spójność terytorialna. Wraz z planowanym wydaniem przez Komisję Europejską we wrześniu 2008 r. Zielonej Księgi nt. europejskiej spójności terytorialnej nastąpi pogłębienie trwającej dyskusji na temat tej koncepcji - wypracowania wspólnego rozumienia pojęcia spójność terytorialną – a także jej znaczenia dla polityki spójności i innych polityk wspólnotowych oraz dla budżetu Unii Europejskiej. Dyskusja ta, zdaniem Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, powinna być stymulowana na forum europejskim przez Komisję Europejską również w 2009 roku.
Jednocześnie, polityka spójności wraz z uruchomieniem nowych programów operacyjnych na lata 2007-2013 została ściśle powiązana z odnowioną Strategią Lizbońską, w tym dzięki projektom podnoszącym innowacyjność europejską, co powinno być szczególnie podkreślane przez Komisję Europejską w 2009 roku – Europejskim Roku Kreatywności i Innowacyjności. Dodatkowo, innym ważnym elementem w procesie informowania o Europie powinno być pokazywanie inwestycji realizowanych ze środków funduszy strukturalnych, które już w chwili obecnej poprzez ich widoczność, przyczyniają się w ogromnym stopniu do legitymizacji projektu europejskiego w oczach obywateli europejskich.
- Rzeczpospolita Polska na bieżąco monitoruje realizację planu Komisji Europejskiej dotyczącego zatrudnienia obywateli nowych państw członkowskich na stanowiskach utworzonych potrzeby związku z rozszerzeniem Unii Europejskiej, pod kątem wypełnienia przyznanej Rzeczypospolitej Polskiej puli stanowisk w celu uzyskania równowagi geograficznej pośród personelu Komisji. Jednocześnie Rzeczpospolita Polska zwraca uwagę na konieczność przyspieszenia zatrudniania w instytucjach wspólnotowych osób pozostających na listach laureatów wcześniejszych oraz obecnych konkursów. Rzeczpospolita Polska zwraca uwagę na fakt, iż największe opóźnienia w zatrudnieniu obywateli polskich w Komisji Europejskiej (a tym samym najniższy stopień realizacji założeń przyjętych przez Komisję Europejską) dotyczą stanowisk średniego szczebla zarządzania (szefów wydziałów). Dlatego też Rzeczpospolita Polska sugeruje, aby

sukcesywnie ogłaszane były nowe konkursy na stanowiska dyrektorów, natomiast szefowie wydziałów zatrudniani byli spośród osób pozostających na listach rezerwowych. Rzeczpospolita Polska ze swej strony popiera inicjatywy Komisji mające na celu sprawne i szybkie dojście do równowagi geograficznej w liczbie pracowników pochodzących z nowych państw członkowskich. Jednocześnie Rzeczpospolita Polska opowiada się za wprowadzeniem stałego monitoringu stanu zatrudnienia obywateli z UE12 w celu osiągnięcia równowagi geograficznej wśród pracowników unijnych, który zapewni, że ewentualne oszczędności w budżecie Unii Europejskiej nie będą dokonywane kosztem zatrudniania obywateli z nowych państw członkowskich. Z uwagi na skalę zapotrzebowania kadrowego Komisji Europejskiej należy jednocześnie dążyć do optymalizacji wykorzystania posiadanych zasobów ludzkich.

- W kontekście dokonywania realokacji środków finansowych Rząd Rzeczypospolitej Polskiej pragnie zwrócić uwagę na potrzebę starannego planowania wydatków na poszczególne działania, dzięki czemu nie powstawałaby konieczność dokonywania rewizji i renegocjacji perspektyw finansowych, a jedynie potrzeba dokonywania przesunięć w ramach poszczególnych działów budżetowych.

V. UZASADNIENIE STANOWISKA RZĄDU

Konsekwencje gospodarcze, budżetowe, społeczne oraz legislacyjne propozycji Komisji Europejskiej będą mogły zostać określone dopiero w odniesieniu do poszczególnych inicjatyw po ich przedstawieniu przez Komisję Europejską w ramach stanowisk Rządu przygotowywanych przez właściwe instytucje.

VI. STANOWISKO PARTNERÓW SPOŁECZNYCH

Dokument *Roczna strategia polityczna na 2009 r.* nie wymaga przeprowadzenia konsultacji z partnerami społecznymi.

Konieczne będzie przeprowadzenie przez właściwe ministerstwa i urzędy centralne konsultacji społecznych w odniesieniu do poszczególnych propozycji legislacyjnych i pozalegisłacyjnych, które zostaną przedstawione w 2009 r. przez Komisję Europejską.

Roczna strategia polityczna na 2009 r. została przekazana do Sejmu i Senatu RP zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. nr 52, poz. 515 z późn. zm.).

VII. WNIOSKI

Roczna strategia polityczna na rok 2009 jest autonomicznym dokumentem Komisji Europejskiej, *jednakże* poszczególne inicjatywy, jakie Komisja Europejska przedstawi w 2009 r., będą wymagać przedstawienia stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z tym, w celu zapewnienia większego wpływu Rzeczypospolitej Polskiej na decyzje podejmowane w Unii Europejskiej oraz kształt propozycji Komisji Europejskiej, konieczne jest zapewnienie udziału przedstawicieli Rzeczypospolitej Polskiej na jak najwcześniejszym etapie kształtowania decyzji.

W odniesieniu do propozycji legislacyjnych i pozalegisacyjnych na etapie ich przygotowywania przez Komisję Europejską instytucje wiodące – zgodnie z dotychczasową praktyką – powinny podejmować następujące działania:

- pozyskanie informacji na temat spodziewanej zawartości propozycji Komisji Europejskiej;
- określenie wstępnej strategii ministerstwa wiodącego w odniesieniu do problemu, który ma zostać poruszony w propozycji Komisji Europejskiej;
- wstępne rozeznanie stanowiska partnerów społecznych i gospodarczych w odniesieniu do problemu, który ma zostać poruszony w propozycji;
- pozyskanie informacji na temat wstępnych stanowisk państw członkowskich odnośnie do spodziewanej propozycji ;
- przekazanie sugestii Rzeczypospolitej Polskiej do odpowiedniej Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej odnośnie do priorytetów, jakie w tym zakresie Rzeczpospolita Polska uznaje za możliwe i wskazane do uregulowania na poziomie wspólnotowym;
- aktywny udział w pracach komitetów i grup eksperckich Komisji Europejskiej, podczas których omawiane są projekty propozycji.